

Algoritmer og Datastrukturer 1

Gerth Stølting Brodal

AARHUS UNIVERSITET

Kursusbeskrivelsen...

Kursusbeskrivelsen: Algoritmer og datastrukturer 1

Formål

Deltagerne vil efter kurset have indsigt i **algoritmer** som model for **sekventielle beregningsprocesser** og som basis for formelle **korrekthedsbeviser** og analyse af **ressourceforbrug** ved beregningerne, samt detaljeret kendskab til adskillige konkrete implementationer af fundamentale datastrukturer.

Indhold

Datastrukturer: Lister, træer, hashtabeller; *Dataabstraktioner:* Stakke, køer, prioritetskøer, ordbøger, mængder; *Algoritmer:* Søgning, sortering, selektion, fletning; *Analyse og syntese:* Worst-case, amortiseret og forventet udførelsestid, udsagn, invarianter, gyldighed, terminering og korrekthed.

Læringsmål

Deltagerne skal ved afslutningen af kurset kunne:

- **formulere** og **udføre** algoritmer og datastrukturer i pseudo code.
- **analysere** og **sammenligne** tid og pladsforbruget af algoritmer.
- **identificere** gyldige invarianter for en algoritme.
- **bevise** korrektheden af simple programmer og transitionssystemer.

Kursusbeskrivelsen: Algoritmer og datastrukturer 1

Forudsætningskrav

dIntProg

Undervisningsformer

Forelæsninger: 4 timer/u

Obligatorisk program

6 opgaver

Evaluering

Forelæsningerne gennemgår
stoffet fra bogen. I øvelserne
arbejder man med stoffet.

Sprog

Dansk

Eksamensterminer

Eksamens: 3. kvarter

Reeksamen: August

Vi kan antage at I ved hvordan
man programmerer detaljerne –
så dem springer vi over

Stilles 6 opgaver – alle skal
være kendt for at kunne gå til
Opgaverne afleveres i
1-3 personer.

Eksamens består af ca. 25 korte
spørgsmål – se eksempler på
kursushjemmesiden

Spørgsmål ?

2005

TV

500

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://jul.tv2.dk/spil/>

Go

TV 2 ZULU CHARLIE FILM SPUTNIK TEKST-TV MOBIL

Søg

NYHEDERNE

FINANS

VEJRET

SPORTEN

PROGRAMMER

TV-GUIDE

MARKED

LIVSSTIL

SPIL

Præsenteres i
samarbejde med> [Forside](#)> [Om Valhal](#)

> [Konkurrencer](#) Valhal spillene findes på den cd-rom, som følger med lågekalenderen. Find din egen score herunder. Husk at vælge et specielt spille-navn, så du kan kende dig blandt alle de andre. Hi-scores bliver genstartet hver dag! Kan du blive nr. 1 på et af de 24 spil?

> [Spil & Hiscore](#)> [Downloads](#)> [På mobilen](#)> [TV-Guide](#)

Hiscore er du på?

Klik på spilnavnet for at se alle scores!

Se også

- > Hotline
- > Thors Torden Race
- > Anders And Hiscore

Johnny Depp

LUXUS

NYT ALBUM
UDE NU

INKL.

DET DU GØR &
DRENGE SOM MIG

1. Pebernødder til Snifer		
1	499	andreas
2	470	Mads12345
3	246	Ikke oplyst
4	63	DANIEL
5	53	mathiastp

2. Lokes høj		
1	450	Anne.K.Nie
2	448	Killingen88
3	448	morten.fly
4	448	MiaMaria
5	448	RONNIE

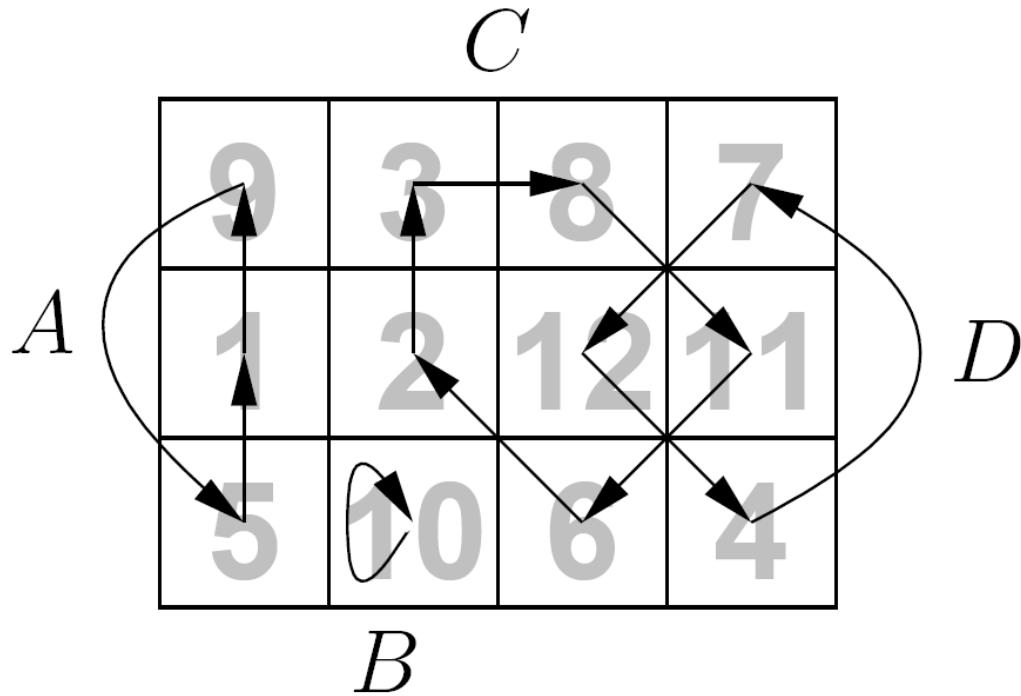
Internet

”Lokes Høj”

- 64 brikker
- Hiscore 450
- Antal ombytninger $500 - 450 = 50$

**Hvordan opnår man et lavt antal
ombytninger
– held eller dygtighed ?**

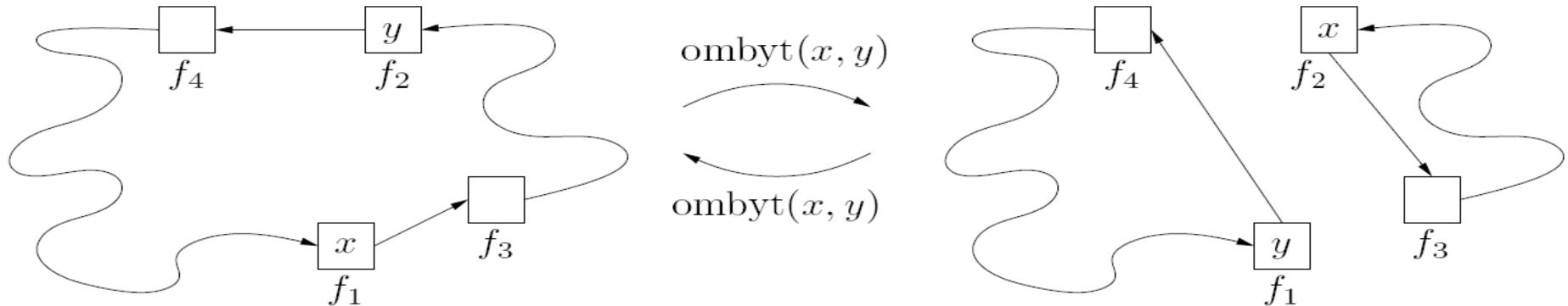
Cykler (Permutationer)

Hver pil peger på brikkens korrekte plads

Definerer en mængde af cykler (fx cyklene A,B,C,D)

Ombytninger og Cykler

Lemma

- En ombytning af to brikker i **samme cykel** øger antallet af cykler med én.
- En ombytning af to brikker fra to **forskellige cykler** reducerer antallet af cykler med én.

Lemma

Når alle n brikker er korrekt placeret er der præcis n cykler.

Lemma

For at løse et puslespil med n brikker og k cykler I starten kræves $\geq n - k$ ombytninger.

Har vist en **nedre grænse** for

ALLE algoritmer der løser problemet

En (grådig) algoritme

Algoritme Puslespil

while der findes en brik x som ikke er placeret korrekt **do**

lad y være brikken på x 's korrekte plads

ombyt(x, y)

od

Lemma

Algoritmen bytter aldrig om på brikker der står korrekt.

Lemma

Algoritmen udfører $\leq n - 1$ ombytninger

Lemma

For at løse et puslespil med n brikker og k cykler i starten udfører algoritmen præcis $n - k$ ombytninger.

Har vist en **øvre grænse** for en konkret algoritme

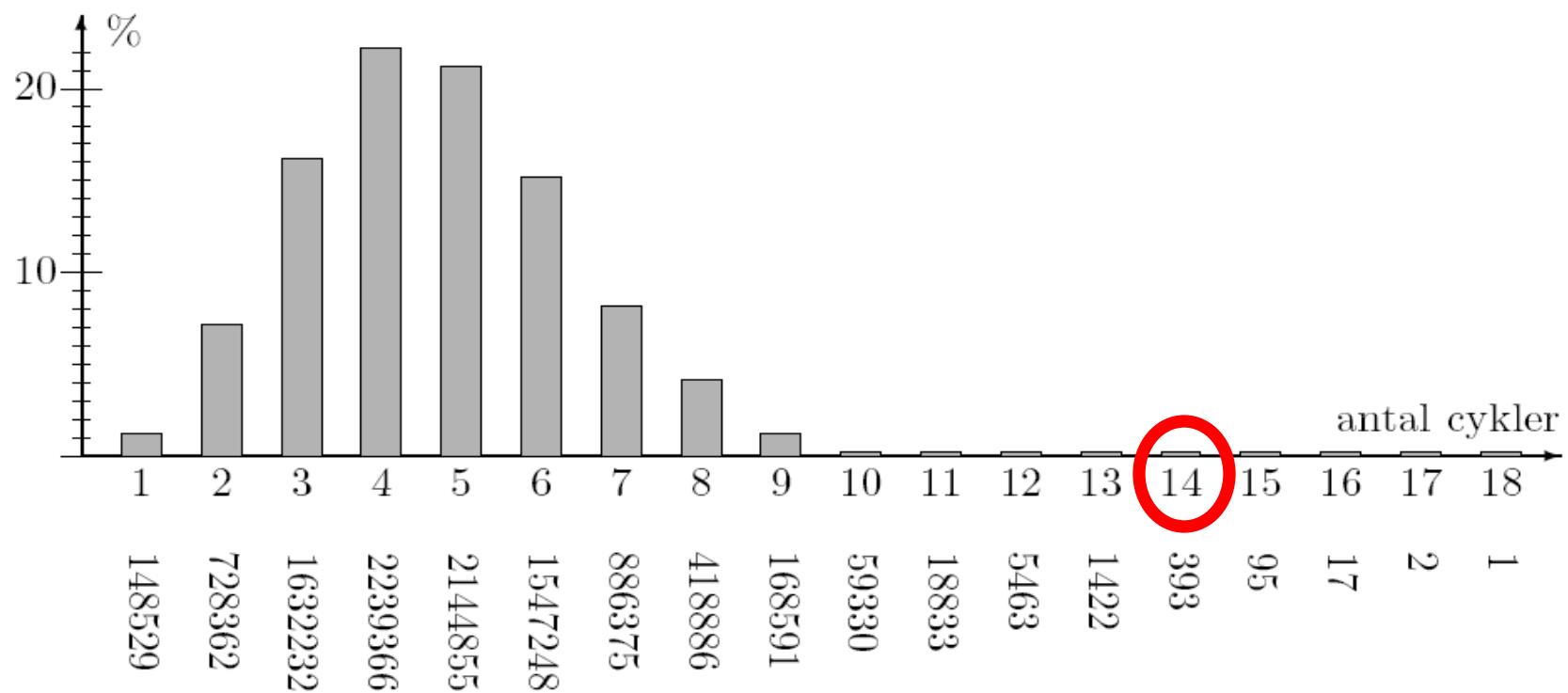
Algoritmen er **optimal** da antal ombytninger er bedst mulig

Sætning

For at løse et puslespil med n brikker og k cykler i starten
kræves præcis $n - k$ ombytninger

Fordelingen af antal cykler

$n = 64, 10.000.000$ permutationer

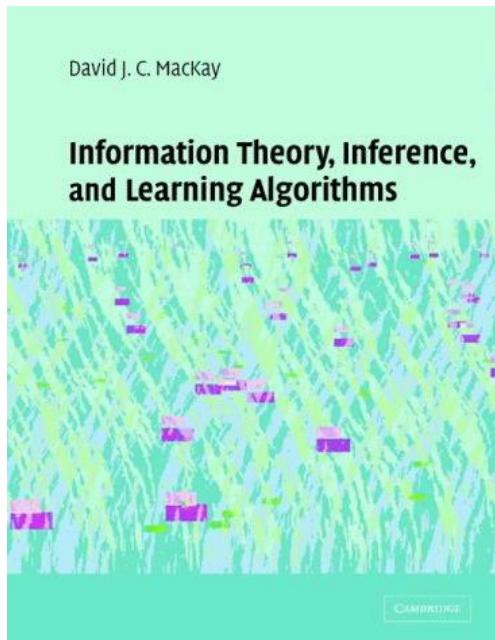

Hvad har vi så lært... ?

Algoritmisk indsigt...

- **Matematisk indsigt** (cykler)
- **Resourceforbrug** (antal ombytninger)
- **Nedre grænse** ($\geq n - k$ ombytninger)
- **Grådig algoritme**
- **Analyseret algoritmen** ($\leq n - k$ ombytninger)
- **Optimal algoritme** (argumenteret bedst mulig)
- **Input afhængig resourceforbrug**

Tilfældige permutationer...

Yderligere information kan findes i
David J.C. MacKay, tillæg til
*Information Theory, Inference, and
Learning Algorithms*, om
"Random Permutations", 4 sider.

<http://www.inference.phy.cam.ac.uk/mackay/itila/cycles.pdf>

**Et andet eksempel på en
beregningsprocess...**

Programming Pearls

Second Edition

JON BENTLEY

Bell Labs, Lucent Technologies
Murray Hill, New Jersey

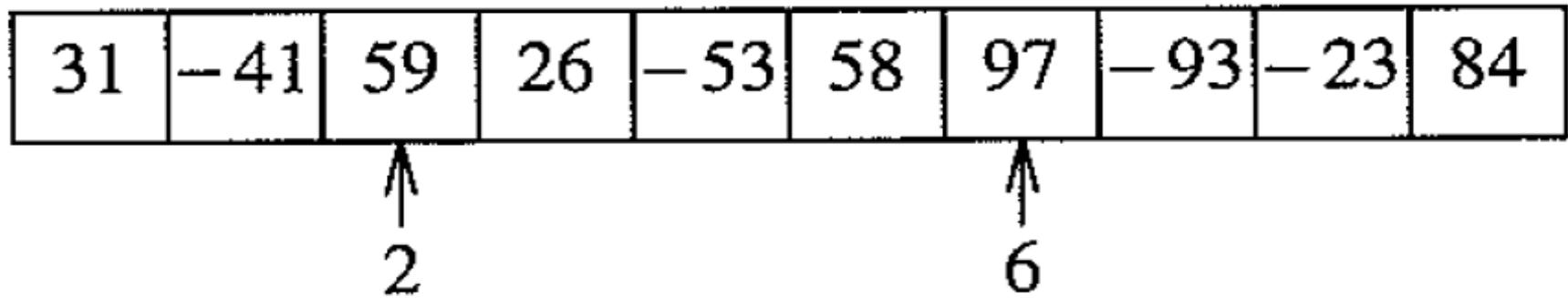

ACM Press
New York, New York

▼ Addison-Wesley

Boston • San Francisco • New York • Toronto • Montreal
London • Munich • Paris • Madrid
Capetown • Sydney • Tokyo • Singapore • Mexico City

Max-Delsum

Algoritme 1

```
1 maxsofar = 0
2 for i = [0, n)
3     for j = [i, n)
4         sum = 0
5         for k = [i, j]
6             sum += x[k]
7             /* sum is sum of x[i..j] */
8             maxsofar = max(maxsofar, sum)
```

Antal additioner:

$$\sum_{l=1}^n l(n-l+1) = (n+1) \sum_{l=1}^n l - \sum_{l=1}^n l^2 = (n+1) \frac{n(n+1)}{2} - \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} = \frac{n^3 + 3n^2 + 2n}{6}$$

Algoritme 2

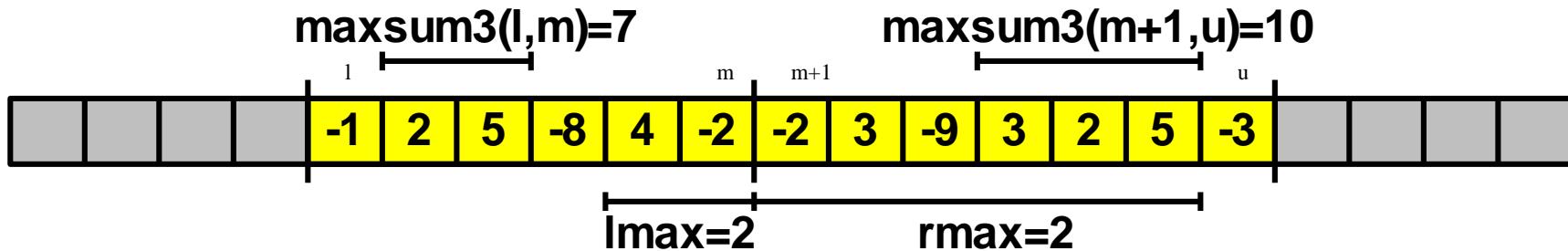
```
1 maxsofar = 0
2 for i = [0, n)
3     sum = 0
4     for j = [i, n)
5         sum += x[j]
6         /* sum is sum of x[i..j] */
7         maxsofar = max(maxsofar, sum)
```

Algoritme 2b

```
1 cumarr[-1] = 0
2 for i = [0, n)
3     cumarr[i] = cumarr[i-1] + x[i]
4 maxsofar = 0
5 for i = [0, n)
6     for j = [i, n)
7         sum = cumarr[j] - cumarr[i-1]
8         /* sum is sum of x[i..j] */
9         maxsofar = max(maxsofar, sum)
```

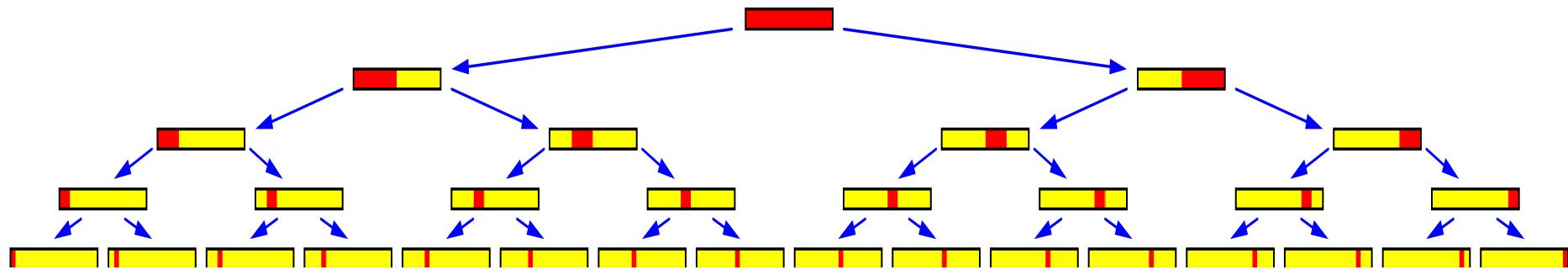
Algoritme 3

```
1 answer := maxsum3(0, n-1)
2 float maxsum3(l, u)
3     if (l > u) /* zero elements */
4         return 0
5     if (l == u) /* one element */
6         return max(0, x[l])
7
8     m = (l + u) / 2
9     /* find max crossing to left */
10    lmax = sum = 0
11    for (i = m; i >= l; i--)
12        sum += x[i]
13        lmax = max(lmax, sum)
14    /* find max crossing to right */
15    rmax = sum = 0
16    for i = (m, u]
17        sum += x[i]
18        rmax = max(rmax, sum)
19
20    return max(lmax+rmax, maxsum3(l, m), maxsum3(m+1, u))
```


Algoritme 3 : Analyse

Rekursionstræet

Observation

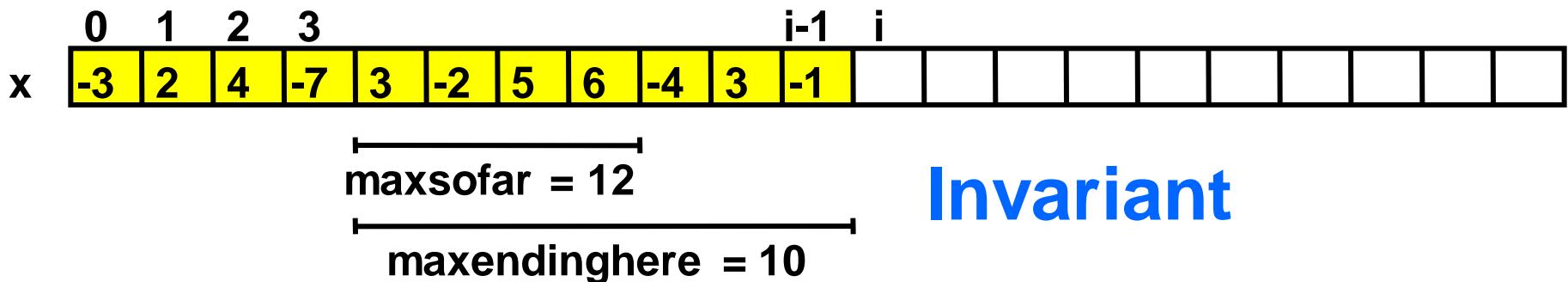
Samlet mængde additioner per lag er $\sim n$

Additioner

$$\# \text{ additioner} \sim n \cdot \# \text{ lag} \sim n \cdot \log_2 n$$

Algoritme 4

```
1 maxsofar = 0
2 maxendinghere = 0
3 for i = [0, n)
    /* invariant: maxendinghere and maxsofar
       are accurate for x[0..i-1] */
    maxendinghere = max(maxendinghere + x[i], 0)
    maxsofar = max(maxsofar, maxendinghere)
```


Max-Delsum: Algoritmiske idéer

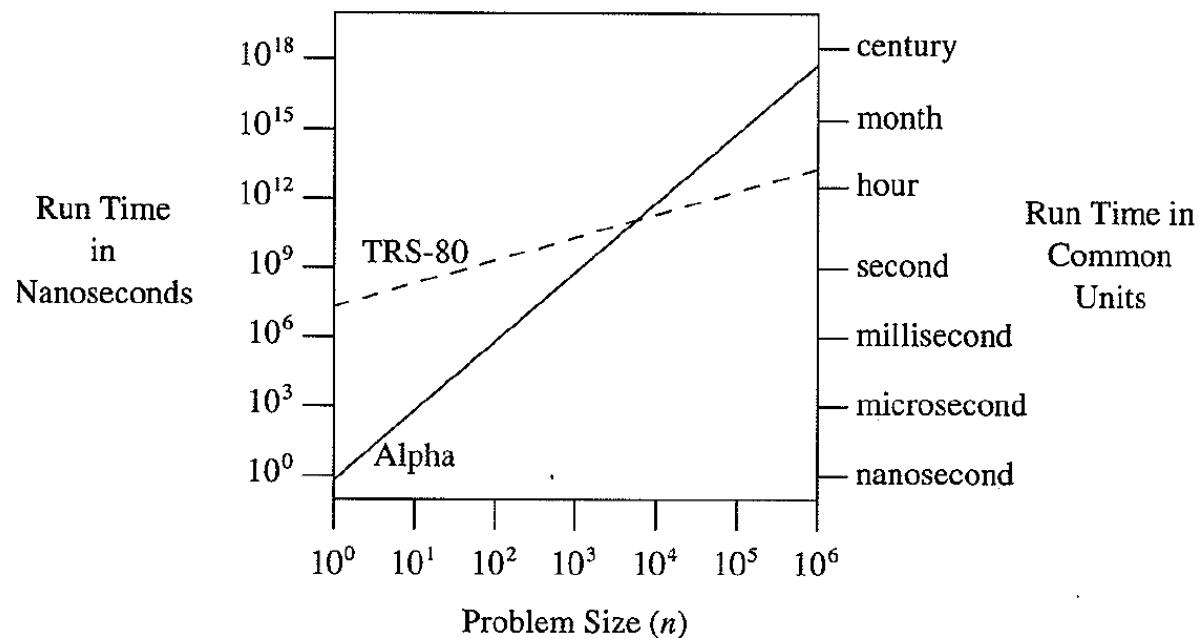
Algoritme	# additioner	Idé
1	$\sim n^3$	Naive løsning
2 + 2b	$\sim n^2$	Genbrug beregninger
3	$\sim n \cdot \log n$	Del-og-kombiner
4	$\sim n$	Inkrementel

Sammenligning

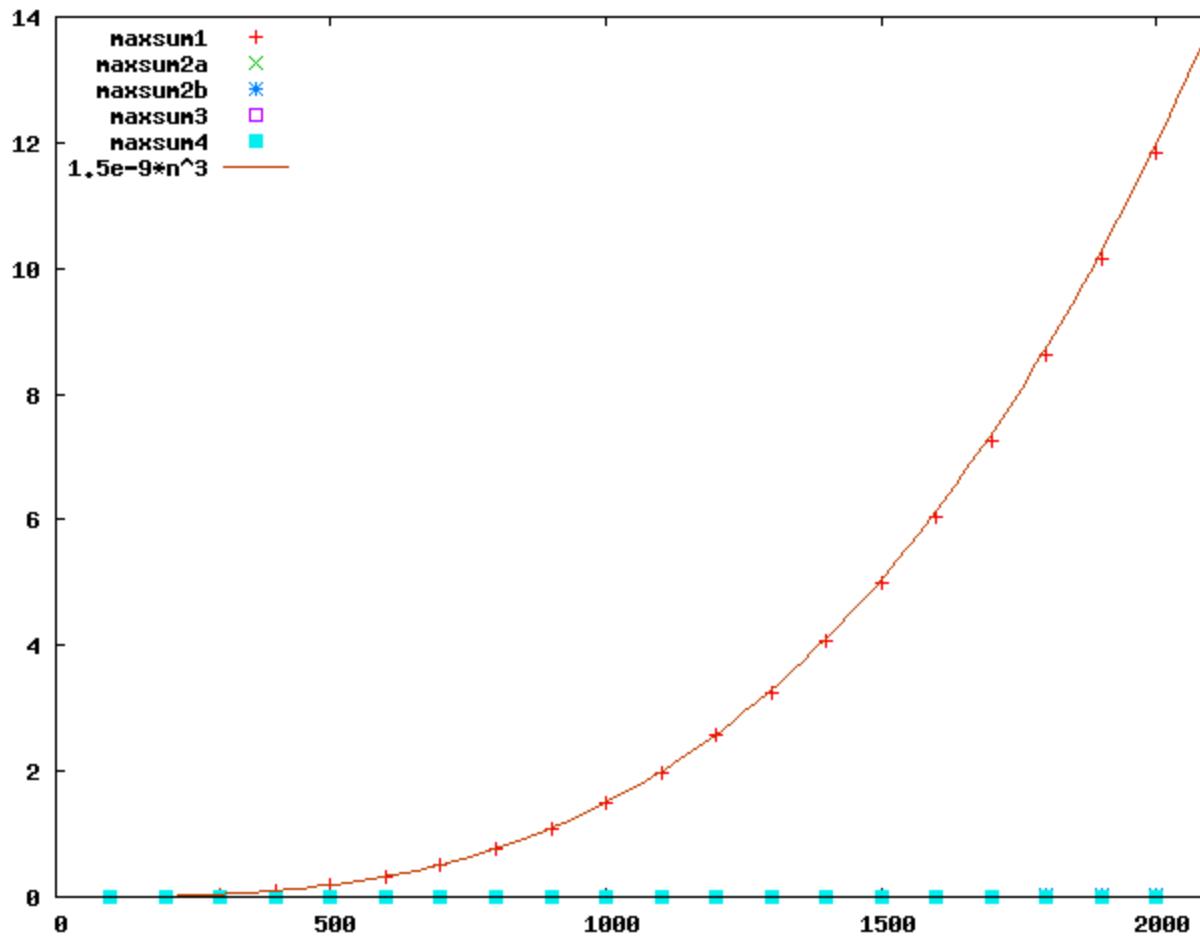
ALGORITHM	1	2	3	4	
Run time in nanoseconds	$1.3n^3$	$10n^2$	$47n \log_2 n$	$48n$	
Time to solve a problem of size	10^3 10^4 10^5 10^6 10^7	1.3 secs 22 mins 15 days 41 yrs 41 millennia	10 msec 1 sec 1.7 min 2.8 hrs 1.7 wks	.4 msec 6 msec 78 msec .94 secs 11 secs	.05 msec .5 msec 5 msec 48 msec .48 secs
Max size problem solved in one	sec min hr day	920 3600 14,000 41,000	10,000 77,000 6.0×10^5 2.9×10^6	1.0×10^6 4.9×10^7 2.4×10^9 5.0×10^{10}	2.1×10^7 1.3×10^9 7.6×10^{10} 1.8×10^{12}
If n multiplies by 10, time multiplies by		1000	100	10+	
If time multiplies by 10, n multiplies by		2.15	3.16	10-	

Sammenligning: n^3 og n

n	ALPHA 21164A, C, CUBIC ALGORITHM	TRS-80, BASIC, LINEAR ALGORITHM
10	0.6 microsecs	200 millisecs
100	0.6 millisecs	2.0 secs
1000	0.6 secs	20 secs
10,000	10 mins	3.2 mins
100,000	7 days	32 mins
1,000,000	19 yrs	5.4 hrs

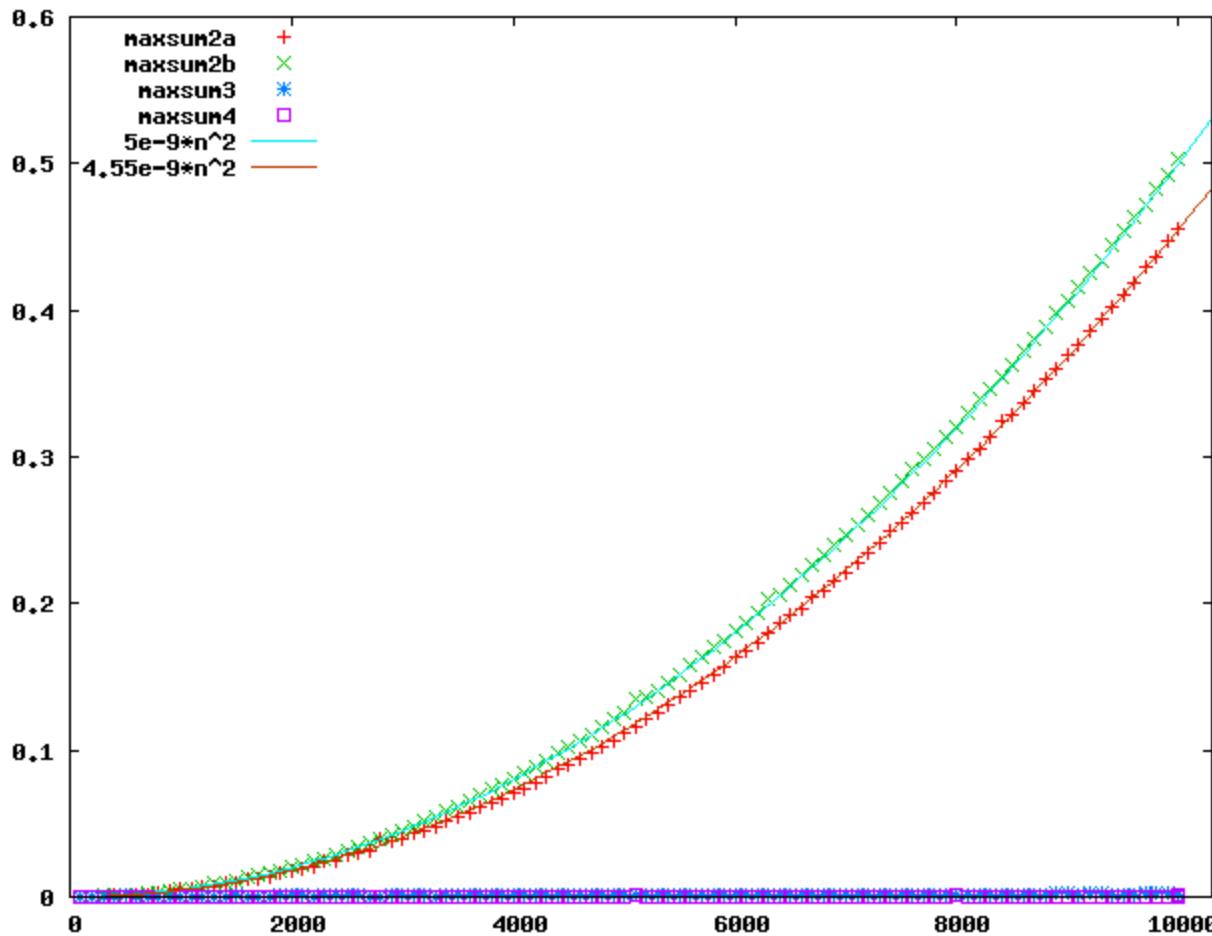
Sammenligning 2009

$$\text{maxsum1} \approx n^3$$

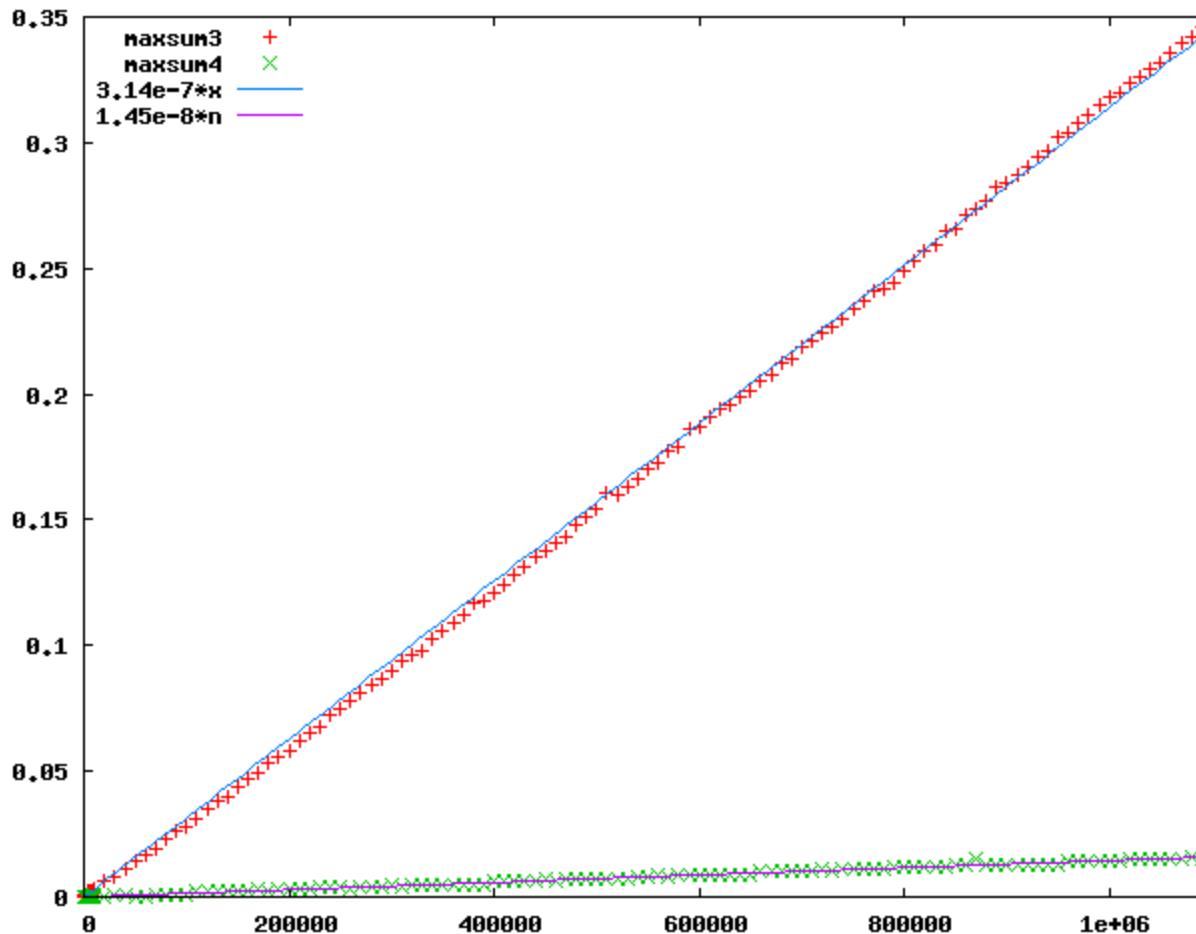
x-akse = n , y = sekunder, hvert eksperiment gennemsnit af 10 kørsler (gcc 4.1.2, C, Linux 2.6.18, Intel Xeon 3 GHz)

Sammenligning 2009

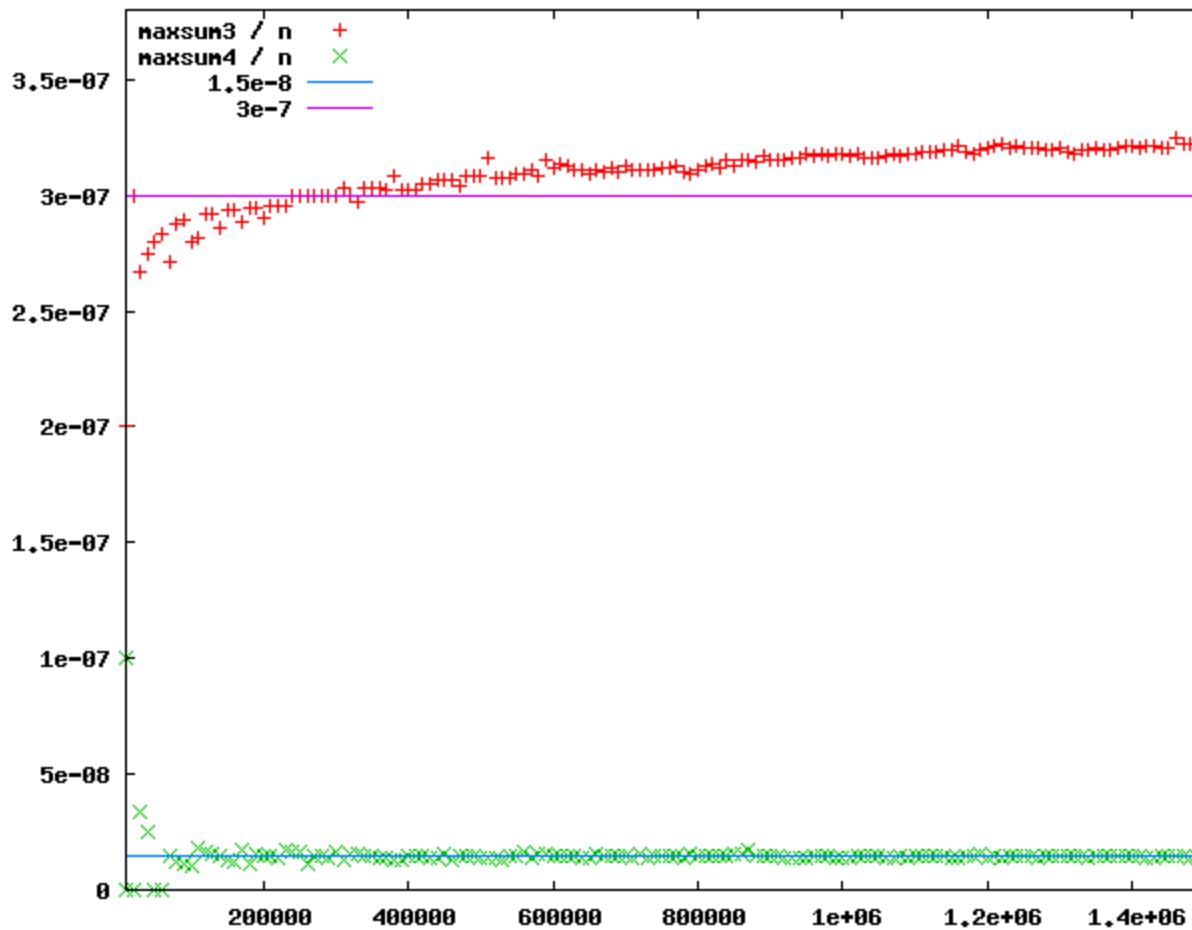
$\text{maxsum2a og maxsum2b} \approx n^2$

Sammenligning 2009

`maxsum3` og `maxsum4` $\approx n$???

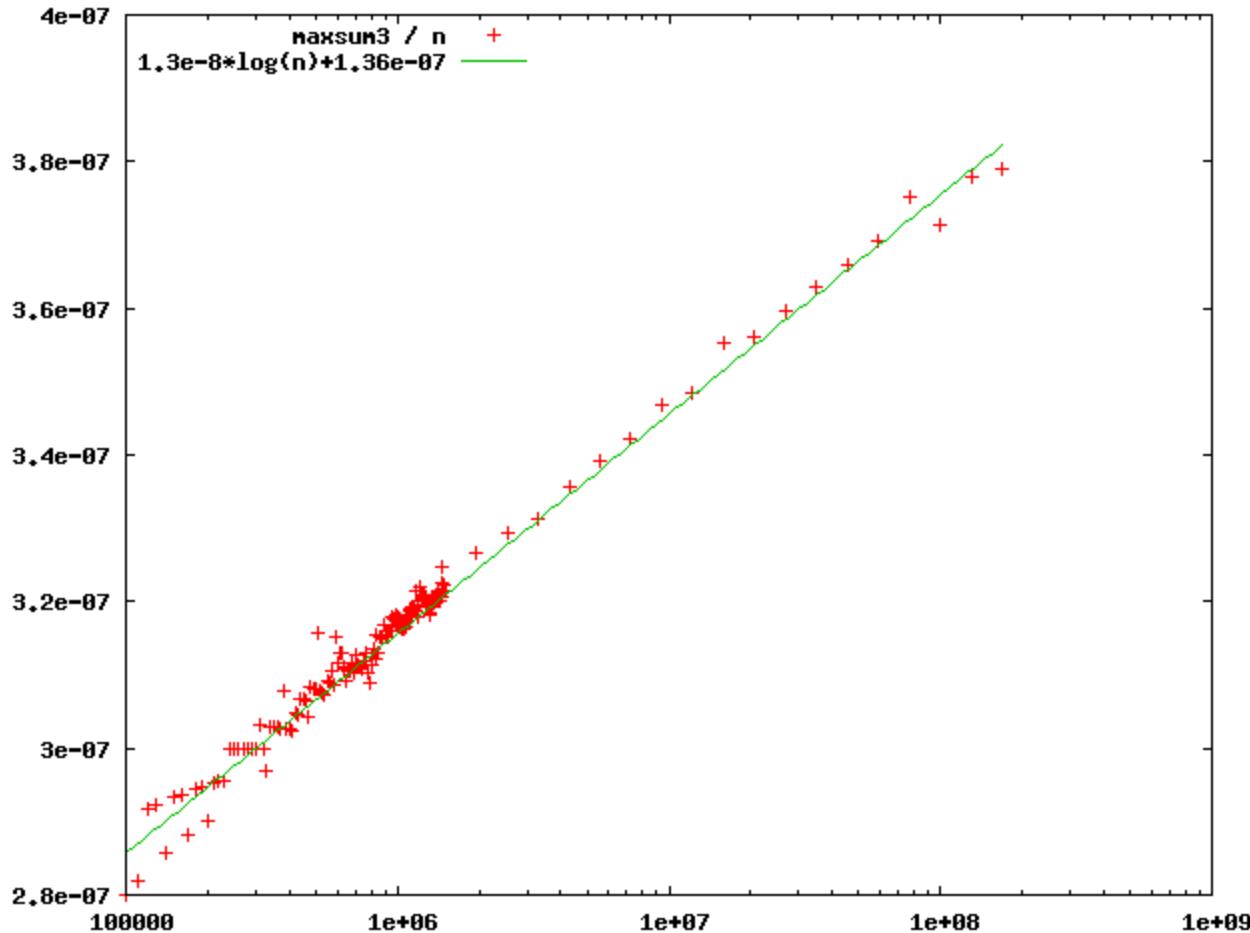
Sammenligning 2009

$\text{maxsum4} \approx n$

x-akse = n , y = sekunder, hvert eksperiment gennemsnit af 10 kørsler (gcc 4.1.2, C, Linux 2.6.18, Intel Xeon 3 GHz)

Sammenligning 2009

$$\text{maxsum3} \approx c_1 \cdot n \cdot \log n + c_2 \cdot n$$

x-akse = n , y = sekunder, hvert eksperiment gennemsnit af 10 kørsler (gcc 4.1.2, C, Linux 2.6.18, Intel Xeon 3 GHz)

Algoritmisk indsigt...

- Gode idéer kan give hurtige algoritmer
- Generelle algoritme teknikker
  - Del-og-kombiner
  - Inkrementel
- Analyse af udførelsestid (her additioner)
- Argumenteret for korrektheden
- Invarianter